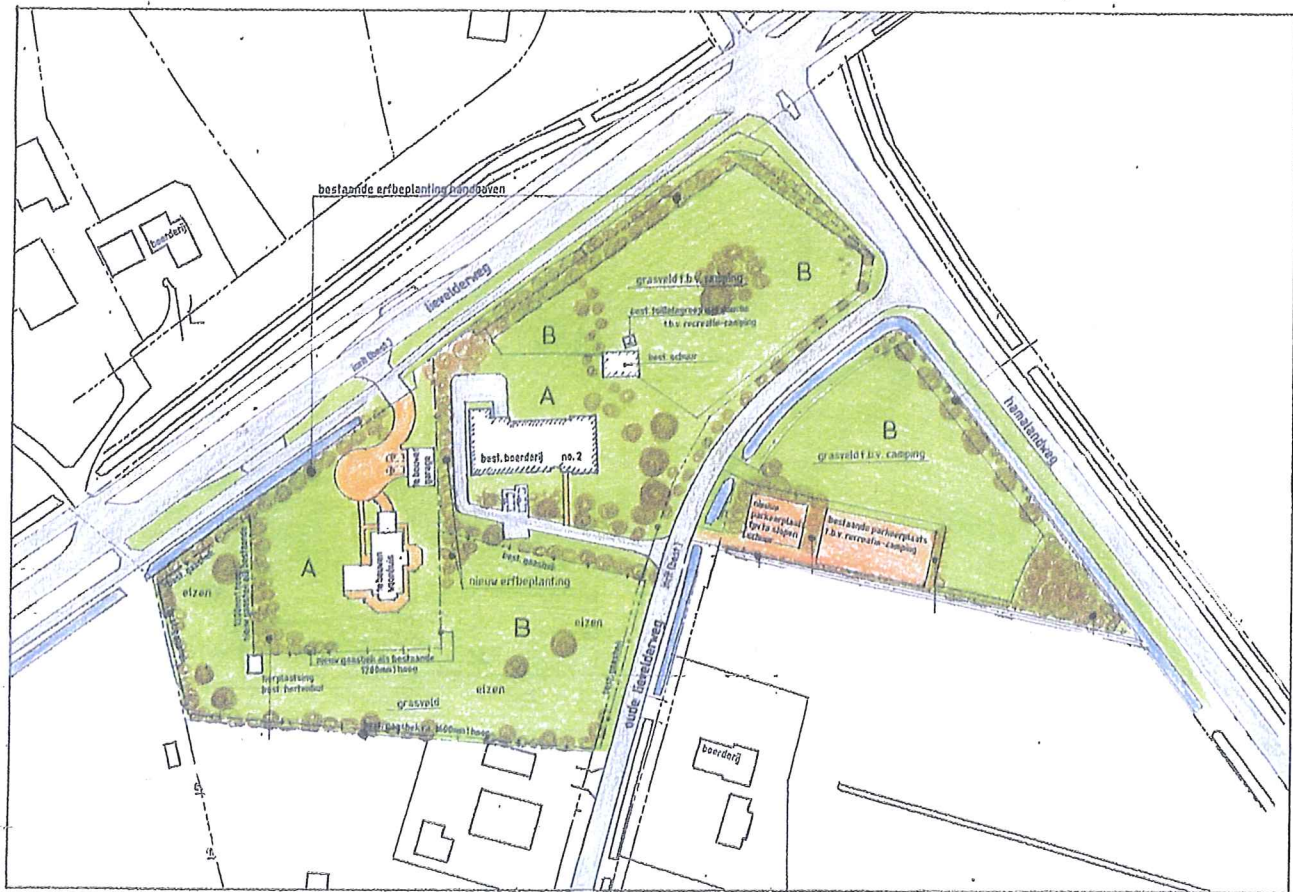

Visie

Oude Lieveiderweg – Lieveiderweg

Werknummer 771-L

Visie

Oude Lieveiderweg – Lieveiderweg

Heerde, 07 maart 2011

Werknummer: 771-L

Architectenbureau Oude Vrielink

Opdrachtgever:

Adres:

**Zwolseweg 44
NL 8181 AE Heerde**

**De heer J.S.M. Sloot
Oude Lieveiderweg 2
NL7173 MA Lieveide**

Emailadres:

guidooudevrielink@planet.nl

Fax:

0(031)578-695666

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	2
2. Natuur en Landschap.....	3
3. Uitgangspunten visie.....	4
4. De ontwikkelingsschets.....	5
5. Verhouding recreatie en natuur.....	7
Bijlagen.....	9

1. Inleiding

De varkenshouderij van de familie Sloot is al jaren opgeheven, maar het kleinschalig recreatiebedrijf blijft nog in stand. Wat vooral in gebruik is bij bijzondere evenementen zoals de Zwarte Cross.

Om in de toekomst als woongebied (met een extra duurzame woonhuis op afstand van ca. 24 meter van huidige boerderij met kleinschalig recreatie) te kunnen functioneren is het van belang dat hiervoor vereiste bestemmingen aan familie Sloot in het bestemmingsplan worden toegekend.

Voordat de gemeente Oost Gelre hiertoe over wil gaan, wil zij graag van de familie Sloot weten wat haar toekomstvisie voor de desbetreffende woongebied (een extra woonhuis met losstaande dubbelgarage) is.

Op dit moment bestaat het bedrijf onder andere uit het erf waarop ondermeer een unit (was- en toiletruimte), minicamping en een schuurtje gevestigd is. De rond het erf gelegen cultuurgrond met een oppervlakte van ca. 1,57 hectare bestaat geheel uit grasland met lage erfbepplanting langs de perceelgrens.

De grootste gedeelte van grasland is vroeger bestemd voor hertenwei met hertenhut.

De familie Sloot heeft Architectenbureau Oude Vrielink te Heerde gevraagd om samen met haar een visie te ontwikkelen voor de cultuurgrond. Als uitgangspunt voor deze cultuurgrond geeft de familie Sloot aan, dat deze deels een natuurfunctie kan krijgen, waarbij recreatief gebruik (blijft kleinschalig) mogelijk is.

2. Natuur en landschap

Het bedrijf is gelegen op de overgang van het oude hoevenlandschap in het noorden Naar het heide-ontginningslandschap in het oosten en zuiden. Het grootste deel van De cultuurgrond bestaat uit oude esgronden, die in het zuidelijke deel overgaan in veldpodzolbodems. De esgronden zijn al eeuwen in cultuur en werden lang opgehoogd met heideplaggen en mest uit de potstal. De Podzolbodems zijn gevormd tijdens de heidecultuur. Deze “woeste gronden” zijn ca. 100 tot 150 jaar geleden ontgonnen. Op oude kaarten is de overgang van de esgrond naar de lager gelegen nog duidelijk zichtbaar in de vorm van (steile) esranden.

Veel van deze esranden zijn de afgelopen tientallen jaren gladgeschoven. Zo ook hier. Toch is in het veld deze esrand nog herkenbaar als flauwe helling. Onderlangs deze esrand is op oude kaarten Schansedijk (smalle verbinding tussen De Stegge (oud) en Hamelandweg (nieuw) beetje herkenbaar, die inmiddels door verkaveling in 1976 verdwenen is. (zie figuur 1, lichtbruine kleur)

De hoogteligging van voormalige boerderij varieert van ongeveer 22,5 meter plus N.A.P. in het in het zuidwesten.

De voormalige boerderij en de bijbehorende cultuurgrond grenst vlakbij aan de zuidzijde van de bebouwde kom van Lieveelde. Het ligt ingeklemd tussen drie drukke verkeerswegen: de Twenteroute, de afrit van de Twenteroute naar Lieveelde en de Lieveelderweg. Het vormt samen met enkele zuidelijkere gelegen percelen een “groene long” tussen de bebouwde kommen van Lieveelde en Lichtenvoorde .

Door de strategische ligging ten opzichte van de invalwegen van Lieveelde vormt het in feite visitekaartje van Lieveelde. De begrenzing en de ligging van het bedrijf (voormalig boerderij) is weergegeven in figuur 2 (rode lijn).

De huidige natuurwaarden bij de voormalige boerderij komen gelukkig wat weinig voor, doordat er landschapselementen toch beperkt aanwezig zijn. Hoewel niet uitputtend onderzocht zal de cultuurgrond hooguit voor enkele vrij algemene weidevogels (kievit, scholekster, wulp, etc) en ook trekvogels van belang zijn.

In de aangrenzende wegbermen en sloten komen alleen algemeen voorkomende planten en bijbehorende fauna voor.

Ten oosten van het gebied ligt een relatief omvangrijk bosgebied: de Besselinkschans. Dit bos is aangeplant op een voormalige heide. De ruime omgeving ten westen van het bedrijf bestaat uit een vrij kleinschalig landschap met verspreid liggende bossen.

Het bedrijf ligt tussen beide gebieden in en kan in de toekomst als een “groende wig” tussen Lieveelde en Lichtenvoorde een belangrijke rol spelen in de ecologische infrastructuur tussen deze gebieden.

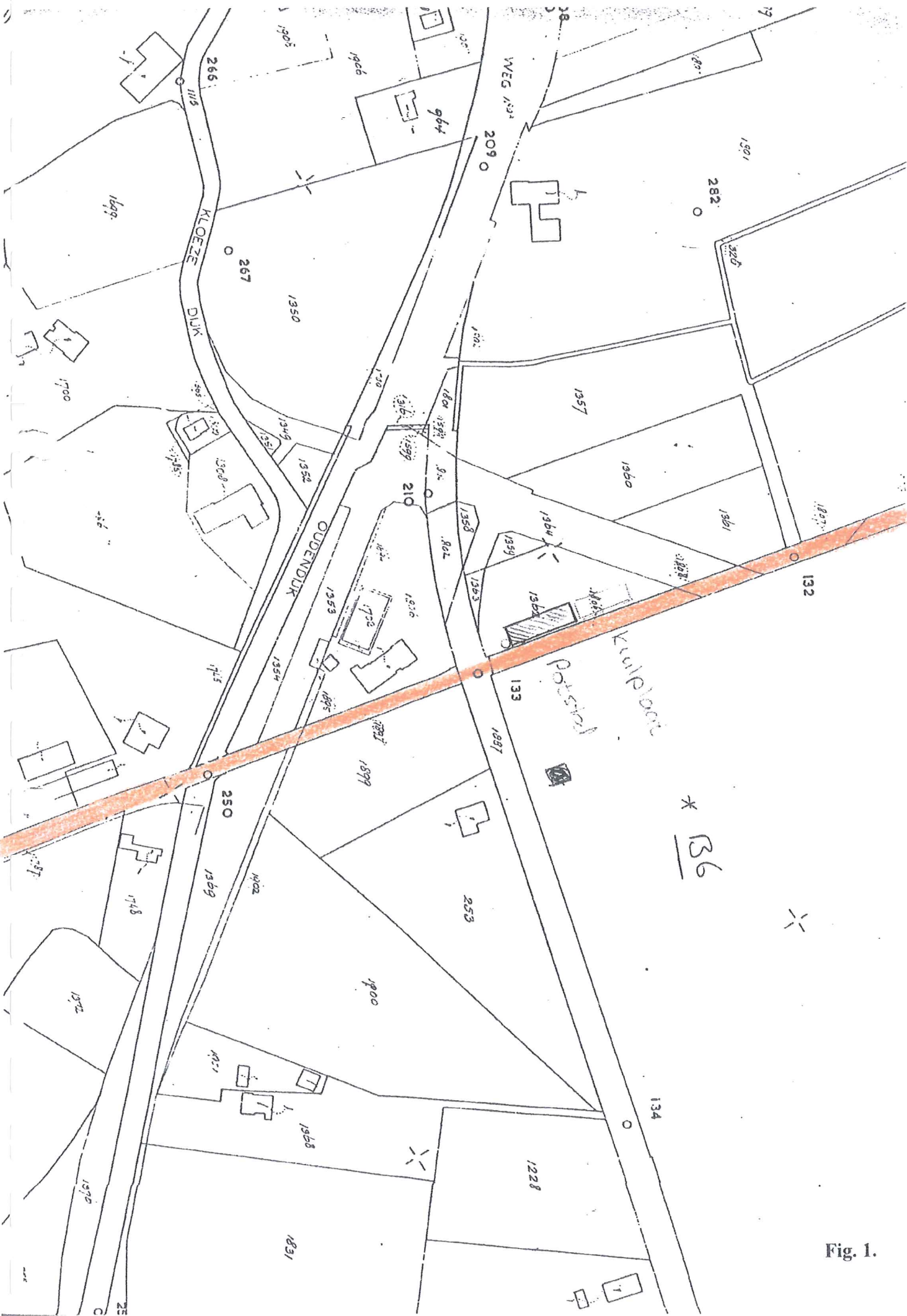

Fig. 1.

Deze kaart is noordgericht.

Schaal 1: 12500

Hier bevindt zich Kadastraal object LICHTENVOORDE P 487

Oude Lieveledeweg 2, 7137 MA LIEVELDE

© De auteursrechten en databankenrechten zijn voorbehouden aan de Topografische Dienst Kadaster.

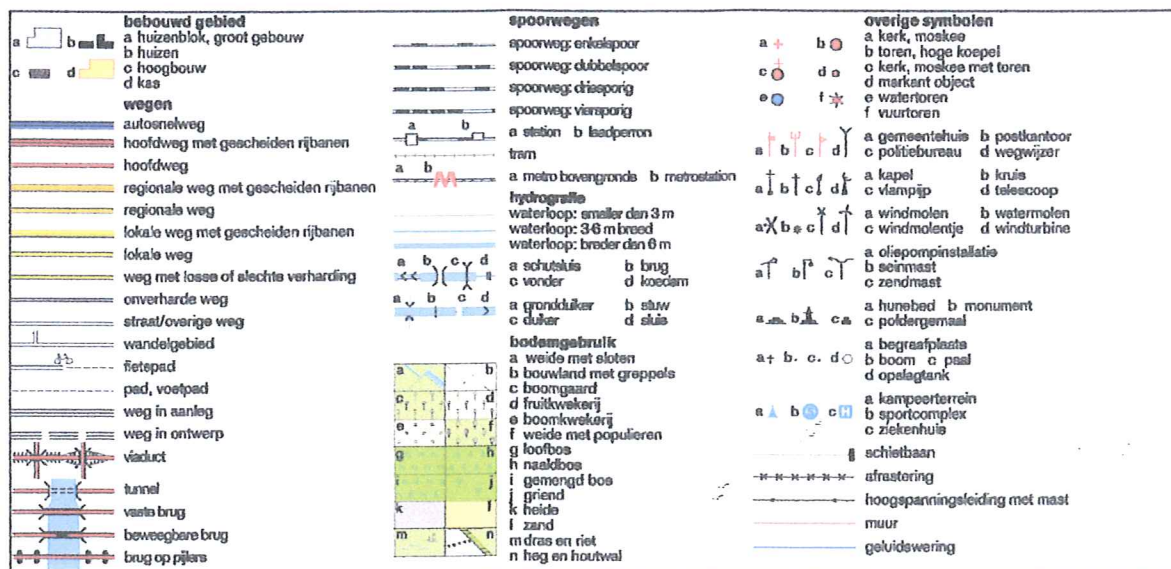

Fig. 2.

3. Uitgangspunten visie

Voor het opstellen van de ontwikkelingsschets zijn er eerst een aantal uitgangspunten geformuleerd.

Hieronder zijn de uitgangspunten verwoordt. Er wordt hierin ook verwezen naar bijlage nr. 1.

Zone grasland. (groen)

Deze zone blijft in de toekomst ongewijzigd, behalve dat enkele elsbomen op verschillende plekken zullen geplant worden. Er zullen alleen wel enkele elsbomen op verscheidene plaatsen geplant worden

Zone grasland (lichtgroen)

Deze zone zal (na het slopen van varkenstal en voltooiing van nieuwe woonhuis) weer in oorspronkelijke grasland herstelt worden.

Zone natuur- en recreatie gerichte landschapselementen en bos (roze)

Belangrijk in deze zone is openheid, zodat vanaf de bebouwde kom van Lievelede, vanaf de uitvalsweg van de Twenteroute en vanaf Lieveledeweg gehandhaafd blijven.

Daarentegen dient de inrichting zodanig te zijn dat het uitzicht op de Twenteroute onderbroken wordt.

De inrichting en het beheer van deze zone (kleinschalig) is gericht op het ontwikkelen van natuurwaarden gecombineerd met kleinschalige recreatie.

Zone bos met lage erf beplanting (donkerbruin)

Gezien deze huidige zone de omgeving en ook het uitzicht bepaalt, blijft deze zone gehandhaafd.

Zone bos met lage erfbeplanting (lichtbruin)

Ter bevordering van natuur worden lage erfbeplanting als bestaande met enkele solitair elsbomen (hier en daar) aangelegd.

Blauwe zone (blauw)

De huidige sloot bevindt zich momenteel in redelijke staat, maar er moet weer in oorspronkelijke toestand (valt onder beheer van gemeente) verdiept worden. Dat gaat om versterking van de blauwe “dooradering”. Het doel van deze versterking is de ecologische infrastructuur van wateren in het gebied en daarbuiten versterken.

Met deze uitgangspunten heeft de Gemeente Oost Gelre tijdens het ontwikkelen van deze visie een aantal algemene randvoorwaarden gesteld waar de “groene” inrichting Dient te voldoen. Deze algemene randvoorwaarden (niet alleen Achterhoek, maar ook Veluwe) zijn:

- De bestemming wordt “natuur”

4. De ontwikkelingsschets

In de ontwikkelingsschets (bijlage 1) zijn in grote lijnen de in hoofdstuk 3 geformuleerde uitgangspunten vertaald.

Daarnaast is bij het opstellen van deze schets nadrukkelijk rekening gehouden met de grondslag, de historie van het gebied en de hoogteligging.

Natuurlijk beheerd grasland.

Deze vorm van beheer wil zeggen: niet bemesten, geen gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen en extensieve begrazing toepassen en/of een maaibeheer toepassen waarbij het vrijkomende maaisel wordt afgevoerd. Hierdoor zal deze zone op lange duur verschrallen en zal de variatie in de plantengroei en daarmee ook in de fauna toenemen. Dit proces kan versneld worden door plaatselijk de bouwvoor te verwijderen als inrichtingsmaatregel. Dit kan tevens gebruikt worden als middel om het reliëf van het gebied te vergroten.

Aan te leggen grasland als natuurlijk beheerd grasland ten plaats van te slopen varkenstal, mestilo en schuur en wel met toepassing van gelijkwaardige graszaad.

Bestaande recreatieterrein

Zie Natuurlijk beheerd grasland, maar bestemming camping blijft in huidige toestand gehandhaafd.

Sloot in oorspronkelijke toestand handhaven.

Om waterbeheer ten behoeve van natuur zoveel mogelijk o.a. verdroging van natuurlijke omgeving te voorkomen en betere doorstroming van hemelwaterafvoer te bevorderen dient de huidige sloot iets te “verschonen” en in oorspronkelijke toestand te bewaren.

Huidige poeltje (ten noorden van desbetreffende perceel) wordt in oorspronkelijke toestand hersteld, maar wordt wel met ca. 5m² uitgebreid. Er worden wel oorspronkelijke (extra) waterplanten in deze poel worden aangeplant.

Bestaande bomenrijen (mini-bos) en eventueel met lage erfbeplanting

Zieke en oude takken van bestaande bomen, o.a. eikenbomen op eigen erf zullen flink gesnoeid worden. En de klimop tegen eikenbomen zullen verwijderd worden.

Belangrijk: nieuwe (elzen) bomenrijen (h.o.h. ca. 4 meter) op 2 meter afstand van kadastrale sectiegrens conform B.W. aanhouden.

Aan te leggen bomenrijen, als bomen. o.a. elsbomen met lage erfbeplanting als bestaande

Heel belangrijk is, dat de oppervlakte aan te leggen bos beperkt is gehouden, omdat anders de openheid, en daarmee verschillende zichtlijnen, in het geding zouden komen.

Door aanleg van de verschillende mini-boslelementen zoals weergegeven in de ontwikkelingsschets ontstaat een coulissenlandschap met verrassende doorkijkjes.

Het heeft de voorkeur de zijden van de mini-bosjes die richting het natuurlijke grasland zijn gekeerd als bosmantel aan te leggen.

Een bosmantel is geleidelijke overgang (onbetwistbaar) van open gebied via een kruidenrijke zoom en struiken naar opgaand bos.

De aan te leggen minibosjes zijn als volgt gesitueerd:

- op locaties die aansluiten op bestaande bosjes.
 - In het middenterrein (huidige grasveld) in aansluiting op solitaire bomen.
- De aanplant van deze mini-bosjes gebeurt alleen met nog aangeplante struikvormers.**

5. Verhouding recreatie (kleinschalig) en natuur

Binnen de grenzen van het natuurlijke grasland zoals weergegeven in de ontwikkelingsschets zijn verschillende recreatievormen mogelijk.

Een belangrijke voorbeeld van absoluut toelaatbare vormen van recreatie binnen de begrenzing van het natuurlijk landschap is

- natuurbeleving
- natuuronderzoek
- vliegeren

Daarnaast zal het terrein ook goed te gebruiken zijn voor natuur- en milieu-educatiedoeleinden door scholen en ook door natuurhistorische natuurverenigingen.

De invloed van de recreatie op de ontwikkeling van natuurwaarden is beperkt.

Storingsgevoelige diersoorten kunnen hinder van recreatie ondervinden.

Het gaat daarbij soorten en soortgroepen:

- + Watervogels. In potentie is het gebied zoals dat ontwikkeld wordt geschikt als broedgebied voor diverse watervogels van kleine plasjes namelijk poel (Wilde eend, Waterhoen, Reigers, Dodaars Meerkoet) en sloot (IJsvogel, Grote Gele kwikstaart, Sijsje, Vink) Recreatie heeft negatieve invloed op het vestigen van deze soorten als broedvogel. Deze soorten vestigen zich als broedvogel in de periode voorjaar (maart-april), waarin de recreatiedruk minder hoog is waardoor de invloed van recreatie op deze vogels beperkt is.
- + Weidevogels. In potentie is het gebied zoals dat ontwikkeld wordt geschikt als broedgebied voor enkele soorten weidevogels (Kievit, Grutto, Kemphanen, Scholekster). Op lange termijn wordt deze potentie steeds minder door het verder uitgroeien van de solitaire bomen in het grasland. De invloed van recreatie op deze soorten is vergelijkbaar met die bij de watervogels.

De kleinere soorten broedvogels, die zich in het gebied kunnen gaan vestigen worden niet noemenswaardig beïnvloedt door (in minder mate) recreatie. Roofvogels zijn in hun broedgebied over het algemeen nogal gevoelig voor verstoring. Het gebied vormt echter geen potentieel broedgebied, m.u.v. de Torenvalk. Deze soort kan hier tot broeden komen in een nestkast in een solitaire boom.

Wat betreft de zoogdieren kan in deze regio het ree worden gezien als een soort die gevoelig is voor storing door mensen. Door de ligging van het gebied tegen de kern van Lielde is de potentie van het gebied voor deze soort gering.

De invloed van de recreatie op de plantengroei is tweeledig. Planten kunnen door recreanten vertrapt of gepluk worden waardoor bepaalde soorten verdwijnen of schaars worden.

Daar staat tegenover dat door het recreatieve medegebruik van het terrein er meer diversiteit ontstaat in de plantengroei.

Samenvattend kan gezegd worden dat de invloed van de recreatie op de plantengroei gering is. De natuurwaarden van het grasland zullen vooral worden bepaald door het te voeren beheer.

Bijlagen.

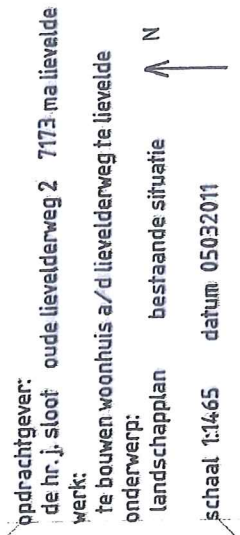
1. ontwikkelingsschets

- landschapplan oude situatie
- landschapplan nieuwe situatie

2. diverse toelichtingen

- Algemeen (afkomstig van PAN)
- Heide- en veengebieden
- Oude hoevenlandschap

	Natuurlijk beheerd grasland
	Bestaande recreatieterreinen
	Sloot
	Bestaande bomenrijen
	Bestaande weg, merendeels
	Bodemdekkende planten

[illegible]

te bouwen woonhuis a/d lievelderweg te lievelde
onderwerp: landschapplan nieuwe situatie

schaal 1:1465	datum 05032011
---------------	----------------

[Home](#) | [Natuur & Landschap](#) | [Stichting](#) | [Vereniging](#) | [Actueel](#) | [Contact](#) | [Links](#)

Algemeen

Algemeen

Heide- en veengebieden

Oude hoevenlandschap

Heide- en veenontginningslandschap

Broek- en goorontginningslandschap

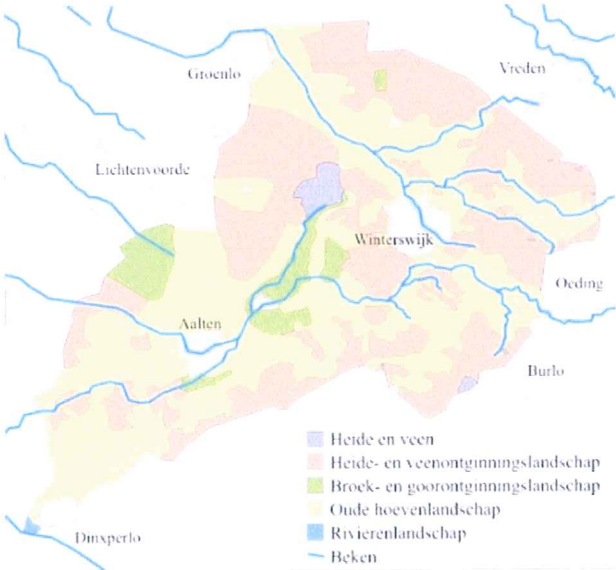
Rivierenlandschap

Het werkgebied van PAN bestaat in hoofdzaak uit agrarisch cultuurlandschap dat op vele plekken nog kleinschalig is. Verspreid in het gebied liggen een aantal grotere bos- en natuurgebieden. Het gebied wordt doorsneden door een zeer dicht wegen- en padennet waardoor het voor recreatieve fietsers en wandelaars een zeer aantrekkelijk gebied is. Een kenmerk van een cultuurlandschap is dat het een dynamisch landschap is dat de ontwikkeling van de bedrijvigheid van haar bewoners volgt. Door de ontwikkelingen in de landbouw heeft het gebied in de afgelopen 150 jaar enorme veranderingen ondergaan. De kleinschaligheid en het areaal aan bosjes, houtwallen en allerlei andere landschapselementen in het oude cultuurlandschap dat al eeuwen in cultuur was is enorm afgenomen. De heidevelden die 150 jaar geleden ruim 30% van de oppervlakte van het gebied innamen zijn aan het begin van de vorige eeuw omgezet in cultuurgrond en (naald)bos.

Door deze ontwikkelingen zijn de natuurwaarden van het agrarische cultuurlandschap en van voedselarme terreinen sterk achteruitgegaan. Daar staat tegenover dat de bossen in het gebied steeds ouder worden en voor typerende soorten van oud bos in waarde toenemen. Ook de soorten die gebonden zijn aan water laten de laatste jaren een herstel zien door verbetering van de waterkwaliteit en de toename van verschillende watertypen.

De laatste jaren zien we dat er weer meer nieuwe landschapselementen bijkomen dan dat er verdwijnen en dat cultuurgrond wordt omgezet in nieuwe natuur. Ook wordt op ruim 800 ha. cultuurgrond milieu- en natuurvriendelijk geboerd met ondersteuning vanuit de Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer.

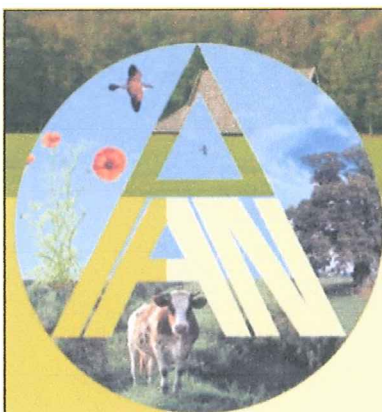
Ondanks de grote veranderingen in het landschap zijn grote delen van het werkgebied van PAN landschappelijk nog steeds aantrekkelijk en een gebied waar het goed wonen, werken en recreëren is. In het gebied zijn de verschillende landschapstypen nog steeds goed te onderscheiden. Een belangrijke taak voor PAN is de herkenbaarheid van deze landschapstypen veilig te stellen en te voorkomen dat het landschap verder verarmt. Dit willen we niet doen door terug te keren naar vroeger maar door het landschap te behouden en te ontwikkelen met respect voor de cultuurhistorie van het landschap. In de figuur hieronder zijn de verschillende landschapstypen in het werkgebied globaal weergegeven. Via de linkerkolom kunt u door naar de verschillende landschapstypen.

[Home](#) | [Natuur & Landschap](#) | [Stichting](#) | [Vereniging](#) | [Actueel](#) | [Contact](#) | [Links](#)

Heide- en veengebieden

Zo'n 150 jaar geleden bestond het gebied voor een belangrijk deel, ruim 30%, uit heide en hoogveen. Rond het begin van de twintigste eeuw is de heide vrijwel geheel ontgonnen. Enkele snippers ten oosten, zuiden en westen van Winterswijk resten nog, bij elkaar niet veel meer dan 30 hectare. Doordat het hoogveen vanwege de natte omstandigheden moeilijker te ontginnen was, is van het hoogveen gelukkig meer bewaard gebleven: het Wooldse Veen en het Korenburgerveencomplex. Het Kottense Veen, het Witte Veen bij Aalten en het Blekkinkveen zijn voorbeelden van venen die wel ontgonnen zijn.

Doordat het areaal heide enorm is afgenomen en de laatste restanten van elkaar geïsoleerd liggen zijn vele karakteristieke diersoorten van de heide verdwenen. Soorten die met minder grote heideterreinen genoeg nemen komen in het gebied nog steeds voor. Behoud van deze soorten en de overgebleven heiderestanten zijn voor de biodiversiteit van het gebied van groot belang. PAN kan daaraan bijdragen door het beheer van deze terreinen te ondersteunen, bijvoorbeeld door de inzet van de schaapskudde. Ook een adequaat beheer van verbindingen tussen deze terreinen in het agrarische landschap in de vorm van schrale slootkanten, wegbermen en spoordijken en nieuwe voedselarme natuurgebieden kan PAN nadrukkelijk een rol vervullen.

De overgebleven hoogveengebieden, het Korenburgerveencomplex en het Wooldse Veen, zijn in eigendom en beheer van Natuurmonumenten, de Stichting Marke Vragender Veen, de gemeente Winterswijk en een aantal particulieren. Hier speelt PAN op dit moment een bescheiden rol door het beheer van een deel van het Meddose Veen dat een onderdeel is van het Korenburgerveencomplex. Hier werkt PAN aan het herstel van de heide door jaarlijks een deel van de opslag van bomen te verwijderen en de vergrassing door middel van de inzet van de schaapskudde tegen te gaan. Vanaf 2007 wordt ook een deel van het Wooldse Veen door PAN beheerd d.m.v. een schaapskudde.

Algemeen

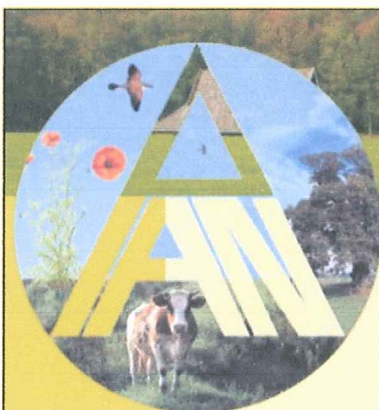
Heide- en veengebieden

Oude hoevenlandschap

**Heide- en
veenontginningslandschap**

**Broek- en
oorontginningslandschap**

Rivierenlandschap

[Home](#) | [Natuur & Landschap](#) | [Stichting](#) | [Vereniging](#) | [Actueel](#) | [Contact](#) | [Links](#)

Oude hoevenlandschap

Dit landschapstype betreft de gebieden die al eeuwenlang in cultuur zijn. Opvallend in dit vaak zeer kleinschalige landschap is dat vrijwel niets recht is: bochtige wegen en onregelmatig gevormde perceelsgrenzen. Kenmerkend voor dit landschap zijn verder:

- De verspreid liggende hooggelegen essen (bouwlanden) met daarlangs vaak nog steilranden. Veel van deze cultuurhistorisch en landschappelijk zeer belangrijke steile esranden zijn de afgelopen 50 jaar helaas geëgaliseerd.
- Tussen de essen liggen laaggelegen weilanden.
- Een dicht netwerk van houtsingels, houtwallen en loofhoutbosjes. Vooral in de buurtschappen Woold en Ratum is dit netwerk nog grotendeels intact. In de buurtschap Meddo is in vergelijking met circa 100 jaar geleden meer dan 90% van dit netwerk verdwenen.
- Verspreid liggende bebouwing in de vorm van (pacht) boerderijen en de statige scholtenboerderijen.
- De dooradering van het landschap met deels nog "natuurlijke" laaglandbeken.

De belangrijkste natuurwaarden in dit landschap zijn te vinden langs de beken. De natuurwaarden van het agrarische landschap zijn de afgelopen 50 jaar sterk afgenomen. Zo is bijvoorbeeld de ortolaan, broedvogel van de essen met traditionele landbouw in de vorm van granen en hakvruchten, verdwenen uit het gebied en daarmee ook uit Nederland. Landschappelijk gezien is het nog steeds een aantrekkelijk gebied.

De rol van PAN in dit landschapstype is dat zij eigenaren helpt bij onderhoud en soms de aanleg van onder andere houtwallen, bosjes, poelen en erfbepantingen. Daarnaast adviseert PAN terreineigenaren op het gebied van subsidiemogelijkheden voor natuurvriendelijk beheer van perceelsranden en percelen en op het gebied van natuurontwikkeling.

Algemeen

Heide- en veengebieden

Oude hoevenlandschap

Heide- en
veenontginningslandschap

Broek- en
oorontginningslandschap

Rivierenlandschap